

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău
Judecător: O. Melniciuc
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Cernat, A. Pahopol, L. Bulgac

Dosarul nr. 2ra-1243/16

ÎNCHEIERE

17 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de către:

- Consiliul municipal Chișinău;
- Ministerul Finanțelor al RM;
- Golubeva Tatiana,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Golubeva Tatiana împotriva Ministerului Finanțelor și Consiliului municipal Chișinău privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin confiscarea ilegală a averii,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Golubeva Tatiana, casată hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 03 februarie 2012 și emisă hotărîre nouă,

c o n s t a t ă

La 19 mai 2011, Golubeva Tatiana s-a adresat cu cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor și Consiliului municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, la 12 martie 2011, a depus în adresa Primăriei municipiului Chișinău cererea cu privire la repararea prejudiciului material și moral rezultat din represiunile politice executate de regimul totalitar sovietic asupra bunelului Ciuș Mihail Petru și copiilor acestuia.

Susține reclamanta că, bunelul Ciuș Mihail Petru deținea cu drept de proprietate casa de locuit în mun. Chișinău str. 44, nr. 8 și lotul de pământ cu suprafața de 2475 m² pe care a fost amplasată casa nominalizată.

Fiind supus represiunilor politice Ciuș Mihail a fost expropriat de proprietatea deținută și expulzat în Siberia împreună cu copiii săi.

Indică reclamanta că, la 25.03.2011, a primit răspuns prin care Primăria mun. Chișinău informează că pentru a beneficia de despăgubiri materiale și morale rezultate din represiunile politice este necesar de prezentat suplimentar actele ce atestă confiscarea și naționalizarea bunurilor și actele de evaluare a bunurilor, conform prețurilor de piață în vigoare la data examinării cererii întocmite de OCT Chișinău.

Menționează reclamanta că, din motivul lipsei documentelor solicitate, la 01.04.2011, s-a adresat repetat Primăriei mun. Chișinău, însă a primit răspuns despre imposibilitatea examinării repetate a aceleiași petiții.

Solicită reclamanta Golubeva Tatiana, încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor a despăgubirilor materiale rezultate din represiunile politice, și a sumei de 100 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral rezultat din refuzul Primăriei municipiului Chișinău de a atribui despăgubirea pentru averea confiscată nelegitim în perioada represiunilor politice.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 03 decembrie 2012, acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2014, s-a respins cererea de apel declarată de Golubeva Tatiana și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 03 decembrie 2012.

Prin decizia Curții Supreme de Justiției din 22 aprilie 2015, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2014, pricina fiind restituită spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

După rejudecarea pricinii, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2016, s-a admis apelul declarat de Golubeva Tatiana, prin intermediul avocatului Coban Igor, s-a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 03 februarie 2012 și s-a adoptat o nouă hotărâre prin care:

- S-a admis în parte cererea de chemare în judecată înaintată de Golubeva Tatiana împotriva Ministerului Finanțelor și Consiliului municipal Chișinău privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin confiscarea ilegală a averii;

- S-a dispus încasarea din contul bugetului Consiliului municipal Chișinău prin transferul din contul bugetului de stat, în beneficiul Tatiane Golubeva, costul imobilului confiscat ilegal în sumă de 527 790 lei și 54 641,35 lei ce constituie valoarea a 8 000 lei românești confiscate în anul 1947, iar în total 582 431,35 lei (cinci sute optzeci și două mii patru sute treizeci și uni lei, 35 bani) cu eşalonarea pe o perioadă de 3 ani;

- În rest cerințele Tatiane Golubeva s-au respins ca lipsite de temei.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 17 martie 2016, în termenul prevăzut de lege, Consiliul municipal Chișinău a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri prin care pretențiile reclamantei Golubeva Tatiana față de Consiliul municipal Chișinău să fie respinse ca fiind neîntemeiate.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că instanța de apel a interpretat eronat legea și a tras concluzii eronate atunci când a pus încasarea compensației

pentru avera confiscată de la persoanele supuse represiunilor politice în sarcina Consiliului municipal Chișinău, or deși a determinat corect norma aplicabilă, instanța a înțeles incorect sensul acesteia, și, respectiv, a tras concluzii greșite cu privire la obligația Consiliului municipal Chișinău.

La 23 martie 2016, în termenul prevăzut de lege, Ministerul Finanțelor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea în parte a deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2016 excluderea sintagmei „*prin transferul din contul bugetului de stat*” din dispozitivul acesteia.

În motivarea recursului s-a indicat că, Ministerul Finanțelor neîntemeiat a fost atras în proces.

La 08 iunie 2016, recurs a declarat și Golubeva Tatiana prin intermediul avocatului Coban Igor (mandat nr. 0025808), solicitînd admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel, adoptarea unei noi hotărîri cu dispunerea încasării din contul bugetului Consiliului municipal Chișinău prin transferul din contul bugetului de stat, în beneficiul Tatiane Golubeva, costul imobilului confiscat ilegal în sumă de 835 000 lei în conformitate cu raportul de evaluare din 28.08.2013 întocmit de către Centrul de Expertize Independente și încasarea sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurenta a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, erorile comise de către instanță au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

La 26 mai 2016, Consiliul municipal Chișinău a prezentat referință la cererea de recurs depusă de Ministerul Finanțelor al RM, menționînd că nu susține cele solicitate de MF al RM și consideră că aceste solicitări sunt neîntemeiate, or, Ministerul Finanțelor alocă bani pentru achitarea compensațiilor doar în cazul în care Comisia specială ia o decizie în acest sens.

La 08 iunie 2016, Golubeva Tatiana prin intermediul avocatului Coban Igor a prezentat referință la recursul depus de Ministerul Finanțelor, solicitînd declararea acestuia inadmisibil.

Tot la 08 iunie 2016, Golubeva Tatiana prin intermediul avocatului Coban Igor a prezentat referință la recursul depus de Consiliul municipal Chișinău, solicitînd declararea acestuia inadmisibil.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Avînd în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 29.01.2016 (f.d. 19 vol. II), cît și faptul că la materialele cauzei nu sunt careva probe privind recepționarea acesteia de către Golubeva Tatiana decît invocarea acesteia în recurs privind recepționarea deciziei instanței de apel la 26 aprilie 2016 (f.d. 35 vol. II), recursul Tatiane Golubeva se consideră declarat în termen.

Examinînd temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și

de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursurile este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Consiliul municipal Chișinău, Ministerul Finanțelor al RM și Golubeva Tatiana nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenții nu au invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci au formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursurilor invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Consiliul municipal Chișinău, Ministerul Finanțelor al RM și Golubeva Tatiana ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursurile declarate de Consiliul municipal Chișinău, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Golubeva Tatiana se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Mariana Pitic

Ion Druță